

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 30 stycznia 2013 roku i przyznał wnioskodawcy B. P. (1) kwotę 2.112 zł tytułem jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 31 marca 2011 roku.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2013 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 31 marca 2011 roku, bowiem uszczerbek na zdrowiu wynosi 0%. Lekarz orzecznik w dniu 4 stycznia 2013 roku ustalił u wnioskodawcy 10% stałego uszczerbku na zdrowiu wg poz. 156 – dysfunkcja stawu kolanowego lewego. Orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS w dniu 8 stycznia 2013 roku ustalono 0% uszczerbku.

W dniu 31 marca 2011 roku wnioskodawca poślizgnął się i upadł, doznając skrętnego urazu lewego stawu kolanowego. Zdarzenie uznano za wypadek przy pracy. Wnioskodawcy udzielono pomocy w Ambulatorium Ortopedycznym Wojewódzkiej St. Pogotowia (...) w Ł.. Rozpoznano uraz skrętny i założono tutor na okres 2 tygodni. W dniu 16 maja 2011 roku wnioskodawca wrócił do pracy.

W dniu 10 września 2011 roku wnioskodawca doznał ponownego urazu skrętnego kolana lewego podczas biegu. W Pogotowiu założono opatrunek gipsowy. Po tym zdarzeniu pojawiła się wyraźna niestabilność stawu. W wyniku wypadku przy pracy wnioskodawca doznał urazu skrętnego, który z dużym stopniem prawdopodobieństwa spowodował częściowe uszkodzenie (naderwanie) więzadła krzyżowego. Tym należy tłumaczyć brak objawów niestabilności stawu (ruch szufladkowy) podczas badania w lipcu 2011 roku. Niewydolne więzadło krzyżowe uległo rozerwaniu w pełni podczas większego obciążenia – biegu we wrześniu 2011 roku. Istnieje związek przyczynowy pomiędzy urazem z dnia 31 marca 2011 roku a niewydolnością więzadła stwierdzoną u wnioskodawcy po dacie 10 września 2011 roku. Przy pełnej zwartości stawu nie dochodzi do przerwania ciągłości nieuszkodzonego – zdrowego więzadła krzyżowego podczas biegu. Wnioskodawca po dłuższym przebywaniu w pozycji stojącej lub długotrwałej pracy fizycznej odczuwa ból lewego kolana. Nie odczuwa niestabilności, ale ma trudności w przyjmowaniu pozycji kucznej, ból występuje okazjonalnie przy stąpieniu na nierówność terenu. U wnioskodawcy występuje ograniczenie zgięcia kolana do 125 stopni, oraz zaniki mięśni podudzia 2cm. Są one obiektywnym wskaźnikiem odruchowego oszczędzania lewej kończyny dolnej. Stały uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy w wyniku wypadku przy pracy wynosi 3% wg poz. 156 tabeli.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów, zaś w zakresie uszczerbku na zdrowiu – na podstawie opinii biegłego chirurga-ortopedy J. F.. Sąd w pełni uznał wartość dowodową pisemnej opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty ortopedy. Opinia ta jest zdaniem Sądu rzetelna, sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot. Ostateczne wnioski biegłego są logiczne i prawidłowo uzasadnione, a nadto znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, a zwłaszcza w złożonej dokumentacji medycznej. Opinia ta, w ocenie Sądu, jest szczegółowa i dała pełen obraz zmian zdrowotnych, nie zawierała żadnych braków i wyjaśniała wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd podkreślił, iż biegły w uzupełniającej opinii w sposób przekonujący odpowiedział na pytanie, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy uszczerbkiem wywołanym przez wypadek przy pracy, a urazem doznany we wrześniu 2011 roku podczas biegu.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał roszczenie wnioskodawcy za uzasadnione.

Przytaczając treść art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2009, Nr 167, poz. 1322 ze zm.) Sąd meriti wskazał, że dla oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu i ustalenia uprawnień wnioskodawcy ma zastosowanie rozporządzenie Ministra

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. 2002 r., Nr 234, poz. 1974 ze zm.). Poz. 156 przewiduje w zależności od stopnia 1 – 20% uszczerbku za inne następstwa uszkodzeń kolana: skrócenie kończyny, zaburzenia osi, stawu (koślawość, szpotawość, ruchomość patologiczna), dolegliwości przewlekłe zapalne, zapalenia ropne, ciała obce, przetoki itp.

Sąd nie był w stanie samodzielnie ocenić prawidłowości ustaleń Lekarza Orzecznika ZUS, a także Komisji Lekarskiej ZUS, które stanowiły podstawę wydania zaskarżonej decyzji. Weryfikacja zaskarżonej decyzji wymagała odniesienia się do opinii biegłego powołanego przez Sąd w toku niniejszego postępowania, w których ocenił on procentową wysokość doznanego przez wnioskodawcę uszczerbku na zdrowiu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy wystąpiła tak znaczna rozbieżność w ocenie medycznej pomiędzy orzeczeniem lekarza-orzecznika (10% wg poz. 156) a komisji (0%).

Z opinii biegłego wynika, iż stały uszczerbek na zdrowiu, doznany w wyniku wypadku wynosi 3%, a więc został oceniony w dolnych granicach poz. 156 tabeli. U wnioskodawcy występuje ograniczenie zgięcia kolana do 125 stopni, oraz zaniki mięśni podudzia 2 cm. Jednocześnie – w świetle opinii uzupełniającej – zdaniem Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, iż występujący uszczerbek jest wynikiem niezwiązanego z wypadkiem przy pracy urazu z września 2011 roku. Z opinii wynika, iż istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy uszkodzeniem kolana, jakiego wnioskodawca doznał w wyniku wypadku przy pracy, a urazem z września 2011 roku. Jak stwierdził biegły - przy pełnej zwartości stawu nie dochodzi do przerwania ciągłości nieuszkodzonego – zdrowego więzadła krzyżowego podczas biegu. Nie jest to więc zwyczajne, typowe następstwo poruszania kończyną podczas biegu.

Uwzględniając całokształt przytoczonych powyżej okoliczności na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając, zgodnie z opinią biegłego z zakresu ortopedii, że w wyniku wypadku wnioskodawca doznał 3% uszczerbku na zdrowiu i w związku z tym przyznał wnioskodawcy kwotę 2.112,00 (3x704 zł) tytułem jednorazowego odszkodowania.

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości pozwany organ rentowy.

W apelacji wyrokowi zarzucono naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. polegające na wydaniu wyroku bez wyjaśnienia istotnych dla rozpoznania sprawy okoliczności i w wyniku tego ustalenie, iż wnioskodawca doznał uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy z dnia 31 marca 2011 roku.

Zarzucając powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 30 stycznia 2013 roku ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 4 marca 2014 roku pełnomocnik organu rentowego poparł apelację oraz wnioski w niej zawarte. Dodatkowo zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2009, Nr 167, poz. 1322 ze zm.) poprzez nie uwzględnienie okoliczności, że nie doszło do zwiększenia uszczerbku na zdrowiu o 10 punktów procentowych wymaganych do zwiększenia tego świadczenia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że Sąd Okręgowy z urzędu sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 2013 roku poprzez prawidłowe oznaczenie strony powodowej, tj. zastąpienie błędnie wskazanego nazwiska wnioskodawcy (...) nazwiskiem właściwym (...). Poza sporem pozostawało bowiem, że odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 30 stycznia 2013 roku wniósł B. P. (1), a nie B. P. (2).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 350 § 3 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy i znajduje oparcie w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje za własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i nie znajduje żadnych podstaw do jego zmiany.

Chybiony jest apelacyjny zarzut wydania wyroku w wyniku bez wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych w konsekwencji uwzględnienia błędnej opinii biegłego lekarza specjalisty chirurga-ortopedy.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza akt sprawy jednoznacznie wskazuje na to, iż biegły wydał opinię w zakresie zleconej tezy dowodowej w sposób prawidłowy, to jest zgodnie z posiadaną wiedzą medyczną, w oparciu o dostarczoną dokumentację medyczną w tym na podstawie wyników badań diagnostycznych oraz bezpośredniego badania wnioskodawcy.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Z kolei w świetle zaś art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zgodnie natomiast z treścią art. 278 § 1 k.p.c. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 Legalis). Powyższe powinno znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku (art. 328 § 2 k.p.c.). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 Legalis). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza zatem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Zdaniem Sądu II instancji, materia przedmiotowego sporu wymagała wiadomości specjalnych i musiała znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego, nie zaś tylko w subiektywnym odczuciu strony zainteresowanej wynikiem rozstrzygnięcia.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłego sądowego: lekarza specjalisty chirurga – ortopedy J. F.. Biegły wyjaśnił w sposób logiczny i przekonujący dlaczego uznał, że wnioskodawca doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3%. Do powyższych wniosków Sąd I instancji doszedł po dokładnej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza opinii biegłego sądowego chirurga - ortopedy.

Wbrew twierdzeniom apelacji biegły wyjaśnił na jakiej podstawie doszedł do wniosku, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy urazem z dnia 31 marca 2011 roku a niewydolnością więzadła, stwierdzoną u wnioskodawcy po dacie 10 września 2011 roku. Formułując wnioski orzecznicze biegły zapoznał się uprzednio z całą dokumentacją medyczną załączoną do akt sprawy, przeprowadził badanie wnioskodawcy oraz zebrał od B. P. (1) wywiad. To zaś oznacza – wbrew twierdzeniom skarżącego – że dokonał analizy procesu i wyników leczenia wnioskodawcy nie tylko na podstawie wywiadu zebranego od ubezpieczonego, ale także w oparciu o przedstawioną podczas badania dokumentację medyczną, którą stanowiły karty informacyjne, historie choroby oraz zaświadczenia o stanie zdrowia. Biegły w sposób wyczerpujący w ramach opinii podstawowej oraz uzupełniającej pisemnej wyjaśnił, że w wyniku wypadku przy pracy wnioskodawca doznał urazu skrętnego, który z dużym stopniem prawdopodobieństwa spowodował częściowe uszkodzenie (naderwanie) więzadła krzyżowego. Tym należy tłumaczyć brak objawów niestabilności stawu (ruch szufladkowy) podczas badania w lipcu 2011 roku. Niewydolne więzadło krzyżowe uległo rozerwaniu w pełni podczas większego obciążenia – biegu we wrześniu 2011 roku. Przy pełnej zwartości stawu nie dochodzi do przerwania ciągłości nieuszkodzonego – zdrowego więzadła krzyżowego podczas biegu. Gdyby więc nie było wcześniej jakichkolwiek zmian we wskazanym narządzie ruchu, to nie doszłoby do tak rozległego uszkodzenia w ramach drugiego zdarzenia mającego miejsce w dniu 10 września 2011 roku. Nieuprawnione są zatem twierdzenia apelacji, że nie wyjaśniono przedmiotowej kwestii w sposób wyczerpujący.

Co zaś się tyczy zarzutu naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2009, Nr 167, poz. 1322 ze zm.) to zważyć należy, że nie ma racji skarżący, iż dokonując rozważań prawnych Sąd Rejonowy winien uwzględnić wskazaną normę prawną.

Przywołany przez apelanta przepis stanowi, że: jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 2.

Zwrócić należy uwagę, że podtrzymując swoje stanowisko organ rentowy skupił się jedynie na okoliczności braku związku przyczynowo-skutkowego wypadku przy pracy doznanego w dniu 31 marca 2011 roku ze zdarzeniem mającym miejsce w dniu 10 września 2011 roku. Strona pozwana ani w decyzji odmawiającej wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania, ani w trakcie trwania postępowania rozpoznawczego a nawet w apelacji nie akcentowała, jako podstawy odmowy prawa do jednorazowego odszkodowania okoliczności niespełnienia wymogu zawartego w cytowanym przepisie art. 12 ust. 2 ustawy „wypadkowej”. Niezależnie jednak od powyższego stwierdzić należy, że mylił się skarżący podnosząc, że norma ta miała w niniejszej sprawie zastosowanie. Zauważyć należy, że jeżeli w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie. Decydujące dla niezastosowania w sprawie powyższego przepisu było to, że organ rentowy w ogóle nie przyznał wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania, ponieważ orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS w dniu 8 stycznia 2013 roku ustalono 0% uszczerbku na zdrowiu. Trwały uszczerbek na zdrowiu został stwierdzony dopiero później w konsekwencji urazu doznanego w dniu 10 września 2011 roku pozostającego w związku przyczynowo-skutkowym ze zdarzeniem z dnia 31 marca 2011 roku. W tej sytuacji nie miała znaczenia akcentowana przez skarżącego okoliczność braku zwiększenia uszczerbku na zdrowiu co najmniej o 10 punktów procentowych, ponieważ pierwotnie taki uszczerbek nie został w ogóle stwierdzony i nie był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania w rozumieniu powołanego przepisu. Nie było zatem możliwe analizowanie czy wnioskodawcy przysługuje zwiększenie jednorazowego odszkodowania, skoro odszkodowanie nie było wcześniej przyznane. Dlatego też uzasadnione było dokonanie – jak uczynił to Sąd Rejonowy – jedynie oceny czy zdarzenie z dnia 10 września 2011

roku było powiązane przyczynowo – skutkowo z wypadkiem przy pracy z dnia 31 marca 2011 roku i jaki uszczerbek w związku z tym odniósł ubezpieczony.

Sąd Okręgowy uznał zatem, iż błędnie zarzucił apelujący, iż regulacja art.12 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych została przez Sąd Rejonowy bezzasadnie pominięta.

W kontekście powyższych rozważań Sąd Okręgowy przyjął, iż prezentowana w apelacji argumentacja jest chybiona i jako taka nie może się ostać. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Trafnie wywiódł na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, iż wnioskodawcy przysługuje jednorazowe odszkodowanie w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 31 marca 2011 roku. Sąd drugiej instancji zważył więc, iż zaskarżone rozstrzygnięcie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego było uzasadnione.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k. p. c. oddalił apelację uznając, że jest ona pozbawiona uzasadnionych podstaw.

Przewodnicząca Sędziowie